

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Cyngor Llawn
Dyddiad:	26 Medi 2024
Pwnc / Testun:	Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr ar Effeithiolrwydd y Gwasanaethau Cymdeithasol 2023/24
Deilydd(ion) Portffolio:	Y Cynghorydd Gary Pritchard – Plant a Theuluoedd Y Cynghorydd Alun Roberts – Oedolion
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Fon Roberts, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a Phennaeth y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd ac Arwel Owen, Pennaeth Oedolion.
Awdur yr Adroddiad: Tel: E-bost:	Fon Roberts, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Emma Edwards, Rheolwr Busnes 01248 751887 Emmaedwards@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Mae'n berthnasol i'r holl Aelodau

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

Mae'r papur hwn yn cyflwyno Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr ar Effeithiolrwydd Gwasanaethau Cymdeithasol 2023/24 i aelodau'r Cyngor Llawn, fel sy'n ofynnol o dan Ddeddf Gofal Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Pwrpas yr adroddiad yw hyrwyddo ymwybyddiaeth ac atebolrwydd am y perfformiad a'r cynnydd a wnaed dros y flwyddyn ddiwethaf wrth ddarparu gwasanaethau cymdeithasol o fewn Cyngor Sir Ynys Môn, yn ogystal â chynnwys meysydd i'w gwella ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod.

Argymhellir bod:

- 1) Aelodau'r Cyngor i dderbyn yr adroddiad fel adlewyrchiad cywir o'n darpariaeth Gwasanaethau Cymdeithasol dros y 12 mis diwethaf.

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

Sylwch os gwelwch yn dda fod yr adroddiad yn ofyniad statudol i'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, ac felly mae'n ofyniad gorfodol.

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

At sylw'r Cyngor Llawn.

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi.

Dd – Asesu'r effeithiau posibl (os yn berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae'r adroddiad yn mynd i'r afael â nifer o brosiectau cyfredol ac yn y dyfodol a fydd yn cefnogi'r cyngor yn ei waith i ddiogelu dinasyddion Ynys Môn yn unol ag amcanion y Cyngor.
2	A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol? Os felly, sut?	Mae pennod benodol mewn perthynas ag atebolrwydd ariannol tuag at ddiwedd yr adroddiad.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	Rydym wedi mynd i'r afael â'n gwaith partneriaeth a chyflwyno sylwadau ar hynny drwy gydol yr adroddiad.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini y byddai'r penderfyniad yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Rydym wedi cynnwys yr adborth gan Ddinasyddion Ynys Môn trwy gydol yr Adroddiad.
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amherthnasol
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl	Amherthnasol - Bydd adroddiad ar gael yn Gymraeg a Saesneg.

	ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	
--	---	--

E – Gyda phwy yr ymgynghoroch? Beth oedd eu sylwadau?		
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Cymeradwywyd.
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Fel yr uchod
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Fel yr uchod
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	
9	Aelodau Lleol	Bydd yr Adroddiad yn cael ei rannu gyda'r Cyngor Llawn.

F - Atodiadau:
Copi o'r Adroddiad: Gwelwch yr atodiad, neu ddolen isod.

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am ragor o wybodaeth):
Adroddiad presennol: https://www.anglesey.gov.wales/documents/Docs-en/Adult-services/Annual-Directors-Report-Effectiveness/Annual-Directors-Report-on-the-Effectiveness-of-Social-Services-2023-to-2024.pdf
Gellir gweld adroddiadau blaenorol ar Wefan y Cyngor.

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Adroddiad Blynyddol 2023-24 y Cyfarwyddwyr ar effeithiolrwydd y Gwasanaethau Cymdeithasol

**MÔN SY'N
WYBODUS AM
DRAWMA**

**TRAUMA
INFORMED
ANGLESEY**

Cyngor Sir Ynys Môn / Isle of Anglesey County Council

[cyngormon / angleseycouncil](#)

[cyngormon / angleseycouncil](#)

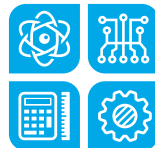
[cyngormon](#)

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn y Saesneg
This document is also available in English

ynysmon.llyw.cymru@anglesey.gov.wales

Cynnwys

Mewn rhifau	2
Cyflwyniad y Cyfarwyddwr a'i gynodeb o'r Perfformiad	4
Sut Mae Pobl yn Ffurio ein Gwasanaethau	5
Pobl - Llais a Rheolaeth	9
Atal	13
Lles	16
Partneriaethau	20
A. Ein Gweithlu a sut rydym yn Cefnogi eu Rolau Proffesiynol	26
B. Ein Hadnoddau Ariannol a sut rydym yn Cynllunio ar Gyfer y Dyfodol	29
C. Ein Gwaith gyda'n Partneriaid, Ein Harweinyddiaeth Wleidyddol a Chorfforaethol, Gwaith Llywodraethu a'n Hatebolrwydd	31

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'n hunanasesiad blynyddol. Credwn ei bod yn amlinellu rhai o'n cyflawniadau allweddol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, yn ogystal ag yn amlygu'r heriau y mae angen rhoi sylw iddynt yn y flwyddyn i ddod.

Croesawn unrhyw sylwadau ar fformat a chynnwys yr adroddiad hwn er mwyn cynorthwyo ein taith tuag at welliant.

<p>Pwy y bu i ni eu Helpu a'u Cefnogi (2023/24)</p>	<p>4,627 cysylltiad ag Oedolion (o'i gymharu â 3,615 yn y flwyddyn flaenorol)</p>	<p>4,620 cysylltiad â Phlant a'u Teuluoedd (o'i gymharu â 4,698 yn y flwyddyn flaenorol)</p>	<p>906 o oedolion sy'n derbyn gwybodaeth, cyngor a chymorth</p>	<p>1,324 o oedolion sy'n derbyn Cynllun Gofal a Chymorth (1,311 yn 22/23)</p>
<p>523 o blant sy'n derbyn Cynllun Gofal a Chymorth (419 yn 22/23)</p>	<p>180 o Blant unigol sy'n Derbyn Gofal (186 yn 22/23)</p>	<p>112 o blant unigol ar y Gofrestr Amddiffyn Plant (542 ar ddiwedd y flwyddyn. 50 yw cyfartaledd nifer y plant ar y gofrestr trwy gydol y flwyddyn)</p>	<p>497 o ofalwyr a gafodd eu hasesu yn ystod y flwyddyn (433 yn 22/23)</p>	<p>60 o Ofalwyr Maeth mewn 35 o Gartrefi (o'i gymharu â 63 mewn 37 o gartrefi yn 22/23)</p>
<p>Daeth 207 i'n fforwm pobl hŷn (yn un o'r 12 sy'n lleol neu ledled yr ynys) yn ystod y flwyddyn</p>	<p>109 o Ofalwyr Ifanc a gafodd gefnogaeth Gweithredu dros Blant (67 yn 22/23)</p>	<p>Defnyddiodd 1279 o blant un o'n 15 Clwb leuencid yn ystod y flwyddyn</p>	<p>Cofrestrodd 673 o blant gyda Dechrau'n Deg ddiwedd y flwyddyn</p>	<p>Defnyddiodd 173 o deuluoedd ein gwasanaeth gofal plant Dechrau'n Deg yn ystod y flwyddyn</p>

Ein Gwasanaethau Cymdeithasol 2023-24

Cyfanswm Cyllideb
y Gwasanaethau
Cymdeithasol yw
£48,715,916
(£42,698,963 yn 22/23)

Cyllideb y Gwasanaethau
Oedolion yw
£30,593,089
(£30,367,391 yn 22/23)

Cyllideb y Gwasanaeth Plant
a Theuluoedd yw
£13,122,827
(£12,331,572 yn 22/23)

Rydym yn cyflogi
717
o bobl ar draws y
ddau wasanaeth

Mae 85%
o'n gweithwyr yn siarad
Cymraeg (L3 neu uwch)

Cyflwyniad y Cyfarwyddwr a'i Grynodedb o'r Perfformiad

Croeso i'm pumed adroddiad fel Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Sir Ynys Môn.

Fel yr amlygwyd yn fy adroddiad blaenorol, fe welwch gyfeiriad trwy gydol adroddiad eleni at ein cynnydd yn erbyn y chwe amcan strategol a nodir yn ein **Cynllun y Cyngor 2023-28**. Trwy sicrhau bod ein gwasanaethau a'n cyflawniadau'n cyd-fynd, gallwn helpu i sicrhau bod y Cyngor yn llwyddo yn ei weledigaeth o "Greu Ynys Môn sy'n iach ac yn ffyniannus lle gall pobl ffynnu".

Amlygir yn yr adroddiad hynt ein Taith **Ynys sy'n Wybodus am Drawma** – taith sy'n gwneud gwahaniaeth i blant, pobl ifanc a'u teuluoedd ar Ynys Môn ond sydd hefyd yn cael cydnabyddiaeth genedlaethol mewn perthynas â'r ffordd y mae Ynys Môn yn arloesi yn y maes hwn.

Ym mis Mehefin 2023 ymunodd Ynys Môn â Rhwydwaith Byd-eang o Gymunedau sy'n Gyfeillgar i Oed Sefydliad Iechyd y Byd (WHO). Rydym wedi adnabod bod y flaenoriaeth hon yn flaenoriaeth i'r cyngor cyfan a byddwn yn bwrw ymlaen â'r gwaith yn ystod 2024/25.

Mae'n bleser gennyf adrodd am nifer o lwyddiannau yn ystod y flwyddyn. Byddwch yn darllen straeon am sut mae ein staff a'n timau wedi rhagori trwy'r flwyddyn a sut y cafodd y cyflawniadau hyn eu cydnabod a'u dathlu. Mae Arwel Owen, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion wedi parhau i arwain a datblygu Gwasanaethau Oedolion ac rwy'n ddiolchgar i Arwel am ei waith ac am ei gyfraniad i'r adroddiad hwn.

Bob dydd, rwy'n hynod falch o'n holl staff sy'n gweithio'n ddiflino i helpu pobl fwyaf bregus Ynys Môn, heb ein staff ymroddedig a gweithgar ni fyddai'r adroddiad hwn mor gadarnhaol â'r un yr ydych ar fin ei ddarllen, yn enwedig yn ystod y cyfnod hwn o alw cynyddol ar ein gwasanaethau a heriau i'n cyllidebau. Mae pwysau arian-nol yn parhau i fod yn un o'n prif heriau yn enwedig wrth i'r galw am wasanaethau gynyddu flwyddyn ar ôl blwyddyn.

Hoffwn achub ar y cyfle hwn i ddiolch yn ddiffuant i'r sector gwirfoddol ac asiantaethau partner eraill yr ydym yn cydweithio'n agos â nhw drwy gydol y flwyddyn. Wrth gydweithio yn ein cymuned, mae modd i ni sicrhau'r canlyniadau gorau i Ynys Môn – mae engreifftiau o hynny i'w gweld drwy gydol fy adroddiad.

Fôn Roberts,
Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a
Phennaeth y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd

Fôn Roberts, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Phennaeth y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd

Arwel Wyn Owen, Pennaeth y Gwasanaethau Oedolion

Sut mae Pobl yn Llunio ein Gwasanaethau?

Mae lles yn parhau i fod yn ganolbwynt ein holl waith - rhoi'r unigolyn yn ganolog i bopeth a wnawn gan weithio gyda theuluoedd, cymunedau a gweithwyr proffesiynol eraill i sicrhau gwell canlyniadau i bawb. Rydym yn parhau i ymdrechu i gael rhagoriaeth, er gwaethaf y ffactorau allanol, heriol, yn seiliedig ar y gwerthoedd canlynol:

Parch

Gonestrwydd

Cydweithredu

Hyrwyddo'r
Cyngor a'r Ynys

Yn y ddogfen hon, fel gydag adroddiadau cynt, byddwn yn rhoi gwybod i chi am ein taith yn erbyn pedair egwyddor y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 - **Lles, Pobl (Ilais a rheolaeth), Partneriaeth, ac Integreiddio ac Atal.**

Un o'n cryfderau yn Ynys Môn yw gweithio mewn partneriaeth a byddwn yn amlinellu enghreifftiau o sut yr ydym wedi gweithio'n agos gyda'n rheoleiddwyr yn **Arolygiaeth Gofal Cymru, Aelodau Etholedig, sefydliadau partner yn ogystal â'r gymuned i sicrhau lles a diogelwch dinasyddion Ynys Môn.**

Cwynion, sylwadau cadarnhaol a negyddol - Rydym wedi gweld cynnydd yn ein Sylwadau Cadarnhaol - 318 am y flwyddyn o'i gymharu â 172 y flwyddyn flaenorol. Cyfanswm o 22 o Gwynion (16 o Gwynion Cam 1 a chwe Chwyn Cam 2) o'i gymharu â chyfanswm o 31 y flwyddyn flaenorol. Derbyniwyd wyth deg dau o bryderon. Bu i ni gyhoeddi adroddiad blynyddol ac ynddo fanylion themâu a meysydd i'w gwella a dysgu, y gellir gweld copi ohono ar Wefan y Cyngor.

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Have-your-say/Official-complaints/Social-Services-complaints/Annual-report-social-services-complaints.aspx>

Mwy Na Geiriau

Mae ymrwymiad Cyngor Sir Ynys Môn i ddarparu gwasanaeth Cymraeg yn gadarnhaol ac yn dangos ei fwriad drwy ei **Gynllun Cydraddoldeb Strategol am 2024-28**. Gwelsom dystiolaeth gyson a chalonogol bod pobl yn cael y “Cynnig Rhagweithiol” i siarad Cymraeg, a rhoddwyd ystyriaeth i ddymuniadau pobl o ran dewis iaith.

Gan adlewyrchu anghenion ieithyddol ein poblogaeth ar yr Ynys, rydym yn sicrhau ein bod yn ymateb i anghenion ieithyddol yr unigolyn yn unol â Safonau'r Gymraeg a “Mwy na Geiriau”.

Cefnogir staff i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg, trwy opsiynau amrywiol, o gyrsiau i sesiynau sgwrsio amser cinio. Yn ystod 2023 -2024, cafodd 65 aelod o staff ar draws Gwasanaethau Oedolion a Gwasanaethau Plant a Theuluoedd hyfforddiant mewn perthynas â Mwy na Geiriau.

Mae 80% o'n staff yn y Gwasanaethau Oedolion yn siarad Cymraeg ar Lefel 3-5 ac mae 91% o'n staff yn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yn siarad Cymraeg ar Lefel 3-5. Y lefelau gosod a gaiff eu hystyried yw sgiliau gwranddo, darllen, siarad ac ysgrifennu. Mae'r lefelau'n amrywio o 0, sy'n arwydd o ddim sgiliau, i 5, rhugl yn yr iaith.

Mae **diogelu** yn parhau i fod yn gyfrifoldeb i bawb o fewn y Cyngor ac yn flaenoriaeth allweddol i'r adran. Mae'r **Bwrdd Diogelu Corfforaethol Strategol** yn arwain ac yn llywodraethu trefniadau diogelu corfforaethol y sefydliad Adroddwyd ar Gyflawniadau Allweddol yn ein Hadroddiad Diogelu 2023-24 ac ynddo roedd:

- Caiff y Bwrdd Gweithredol Diogelu ei gadeirio gan Uwch-reolwr Gwasanaeth Tai. Y prif nod yw rhoi cyfle i wella ymwybyddiaeth a materion diogelu corfforaethol ar draws y Cyngor, sydd hefyd yn cryfhau ac yn creu partneriaethau mewnol newydd.
- Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol sy'n cadeirio'r Bwrdd Strategol Diogelu ac mae aelodau'r bwrdd hwnnw'n cynnwys y Prif Weithredwr, y Dirprwy Brif Weithredwr, Cyfarwyddwyr a Phenaeithaid Gwasanaeth.
- Wythnos Ddiogelu fewnol lwyddiannus oedd yn cynnwys pum cwrs byr i staff, sesiynau codi ymwybyddiaeth, i enwi rhai yn unig.
- Datblygiadau ar y cynllun gweithredu diogelu a sicrhau bod gwasanaethau'n parhau i ganolbwyntio, gyda hyfforddiant gorfodol i holl swyddogion y Cyngor, gyda ffigurau cydymffurfiad yn codi i dros 90%.

Dathlwyd **Diwrnod Gwaith Cymdeithasol y Byd** ar 19 Mawrth 2024, gyda gwahoddiad i ddiwrnod cymdeithasol yn cynnwys digwyddiad adweitheg i staff, pryd ymunodd Myfyrwyr Coleg Menai â ni (Staff Gofal Cymdeithasol y dyfodol) i rwydweithio ac am sgwrs anffurfiol

Fe wnaethom hefyd wahodd Keiron Platt, goroeswr ifanc o gamdriniaeth, camfanteisio a llinellau cyffuriau, i swyddfeydd y Cyngor i rannu ei brofiadau yn ei ardegau gyda'n staff a chyda grŵp o bobl ifanc sy'n mynychu ein clybiau ieuentid.

Cafodd Keiron ei ddenu i fyd o gyffuriau a thrais yn 13 oed ac mae bellach yn helpu eraill drwy siarad yn blwmp ac yn blaen am ei stori bersonol ei hun. Yn ddiweddar, rhannodd ei brofiadau yn ein Cynhadledd Staff Gwasanaethau Plant a Theuluoedd, digwyddiad l'r hwn y gwahoddwyd cydweithwyr o Ysgolion Uwchradd Lleol, y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuentid, Heddlu Gogledd Cymru a'n Haelodau Etholedig.

Gallai stori Keiron fod yn stori person ifanc o Ynys Môn. Bydd clywed am ei brofiadau yn helpu ein staff i ddelio ag achosion tebyg yn y dyfodol ac yn helpu i atal pobl ifanc eraill rhag cael eu tynnu i lawr llwybr tebyg. Hoffem ddiolch i Kieron am yr ymweliad.

Ar hyn o bryd rydym yn gweithio gyda'n cydweithwyr yn **lechyd a Gofal Digidol GIG Cymru** a phartneriaid rhanbarthol eraill i gael system arall yn lle System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru (a elwir y **WCCIS**) a trosglwyddo i system newydd.

Mae dogfen strategol sylfaenol y Cyngor, 'Cynllun y Cyngor 2023-2028' wedi nodi Newid Hinsawdd fel un o'i chwe amcan strategol i lywio gwaith yr awdurdod. Gan gefnogi Cynllun y Cyngor, mae **Cynllun Tuag at Sero Net y Cyngor 2022-2025** yn rhoi ymateb Cyngor cyfan cydgysylltiedig i newid yn yr hinsawdd wrth, hefyd, hyrwyddo newid diwylliannol i sicrhau bod gwasanaethau'n lleihau'r holl allyriadau nwyon ty gwydr. Fel gwasanaeth, rydym wedi nodi swyddog arweiniol ac, ar hyn o bryd, yn gweithio gyda chydweithwyr i ystyried ôpsiynau ar gyfer datblygiadau pellach i gynorthwyo'r Cyngor i gyrraedd ei nod.

Mae ein Cyngor wedi cyflawni'r cerrig milltir a ganlyn dros y flwyddyn ddiwethaf:

- Buddsoddi i ddatgarboneiddio systemau gwresogi ar draws portffolio eiddo'r Cyngor (eiddo Gofal Cymdeithasol, Addysg a Hamdden) gyda gwaith wedi'i gynllunio yng Nghartrefi Preswyl ein Cyngor.
- Gosod paneli solar er mwyn defnyddio llai o drydan.
- Codi tai cymdeithasol i safonau perfformiad ynni uchel.
- Ymestyn rhwydwaith pwyntiau gwefru cyhoeddus i annog pobl i ddefnyddio cerbydau trydan.

- Darparu hyfforddiant newid hinsawdd i Aelodau Etholedig ac uwch-reolwyr y Cyngor.
- Datblygu meithrinfa goed leol i hyrwyddo plannu coed ar draws yr Ynys yn Blaen y Coed.

Un uchafbwynt yn ystod 2023/24 fu datblygu'r **Dangosfwrdd Tlodi** newydd, sydd ar gael i staff Cyngor Ynys Môn drwy eu Monitor system fewnol. Dyma ddangosfwrdd Power BI rhyngweithiol sy'n dangos y data a'r tueddiadau diweddaraf ynghylch costau byw ar Ynys Môn. Gyda'r dangosfwrdd, mae modd i Swyddogion gael mynediad at ddata byw i'w cynorthwyo i ragweld a pharatoi data i lunio ein gwasanaethau yn y dyfodol.

Nid yw ein heriau ar Ynys Môn yn ddim gwahanol i'r heriau ar gyfer pob Awdurdod Lleol arall yng Nghymru lle rydym yn wynebu blwyddyn eithriadol o anodd mewn perthynas â galwadau cyllidebol a chyllid grant. Mae hyn yn arbennig o anodd pan rydym yn gweld cynnydd yn y galw a chymhlethdod trigolion Ynys Môn hefyd yn cynyddu. Bydd y blynyddoedd nesaf yn anodd ac mae'n rhaid i ni gynnal perthnasau da ac effeithiol gyda'n partneriaid a pharhau i ddod o hyd i ffyrdd arloesol o ddarparu gwasanaethau er mwyn i ni allu parhau i gyflawni ein dyletswyddau statudol.

Pobl – Llais a Rheolaeth

Y llynedd, bu i ni cadarnhau y byddem yn nodi cyfleoedd am fwy o integreiddio cymunedol i'n hoedolion ag anableddau dysgu ar Ynys Môn. Mae gwaith yn parhau ar **ddatblygu Gweithgareddau Dydd i bobl ag Anableddau Dysgu** yn ardal Caergybi. Mae ehangu'r defnydd o adnoddau cymunedol yn flaenoriaeth i'r gwasanaeth ac mae'r adborth a dderbyniwyd gan y bobl sy'n mynychu wedi bod yn gadarnhaol. Mae pobl wedi gwerthfawrogi gallu dewis o ystod o weithgareddau gan arwain at well profiad, dewis a rheolaeth dros eu bywydau eu hunain.

I gefnogi ehangu'r weledigaeth ar gyfer Gweithgareddau Dydd mae'r Cyngor wedi cymeradwyo y cynnig i roi'r gorau i ddarparu Gwasanaeth Dydd yng nghanolfan y Cyngor Canolfan Morswyn, Caergybi.

Roedd presenoldeb ym Morswyn wedi lleihau oherwydd yr ymateb cadarnhaol i weithgareddau cymunedol eraill yn yr ardal. Bydd trosglwyddo adnoddau o ganolfan Morswyn nawr yn hwyluso rhagor o ddatblygu mewn adnoddau cymunedol.

Mae ein tri Thîm Adnoddau Cymunedol yn parhau i esblygu gyda chyfranogiad cynyddol gan y trydydd sector ac asiantaethau partner. Mae'r **Prosiect Breuder**, menter ar y cyd â Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, wedi bod ar waith ers chwe mis, prosiect rhagweithiol i leihau'r angen am dderbyniadau i'r ysbyty, cefnogi pobl i aros gartref gydag ymateb cyflym gan bob asiantaeth. O ystyried yr ymateb cadarnhaol i'r prosiect hwn, mae cynlluniau ar y gweill i atgynhyrchu'r model hwn yn Nhîm Adnoddau Cymunedol Amlwch fydd yn dwyn ffrwyth yn ystod 2024.

Mae **Teulu Môn** bellach yn wasanaeth cwbl integredig i Wasanaethau Plant a Theuluoedd a gwasanaethau Oedolion. Rydym yn gweithio'n fewnol a chyda chydweithwyr lechyd i wella'r gwasanaeth fydd, gyda gobaith, yn rhoi mwy o fynediad at wybodaeth, cyngor a chymorth i ddinasyddion. Mae ffurflen gyfeirio ddiwygiedig bellach yn ei lle, yn fenter ar y cyd rhwng Cynghorau Gwynedd, Conwy ac Ynys Môn a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr i geisio gwella ansawdd y cyfeiriadau a dderbynnir a ddylai arwain at ganlyniadau gwell i ddinasyddion.

Agorodd ein **Cartref Clyd** cyntaf yn 2020 a, hyd yma, mae gennym dri arall sy'n gartref i hyd at chwech o'n Plant sy'n Derbyn Gofal. Cânt eu staffio gan dîm bach o staff, gan sicrhau gofal o ansawdd rhagorol i'r plant sy'n byw yno.

Rydym nawr yn chwilio am ein 5ed Cartrefi Clyd ar Ynys Môn.

Yn ogystal, mae'r gwaith o adeiladu cam un o'n heiddo sydd newydd gael eu hadnewyddu ac fydd yn ailgartrefu ein Gwasanaethau Arbenigol Plant, wedi'i gwblhau erbyn dechrau mis Mawrth 2024.

maethu cymru

Môn

foster wales

Anglesey

Parhau yn ganolbwynt mae **recriwtio a chadw Gofalwyr Maeth** ac yn ystod Pythefnos Gofal Maeth 2023, cwblhaodd nifer o'n staff Her y Tri Chopa i godi ymwybyddiaeth o'r angen i recriwtio Gofalwyr Maeth. Ymunodd gweithwyr proffesiynol Gofal Maeth eraill o bob rhan o Gymru â ni ar ein her.

Mae nifer o ddigwyddiadau llwyddiannus wedi'u cynnal yn ystod y flwyddyn, gan gynnwys penwythnos o weithgareddau yng Nghanolfan Conwy ar gyfer Gofalwyr Maeth a'r plant, digwyddiad lles ar gyfer ein gofalwyr maeth (a digwyddiad Calan Gaeaf ar gyfer Gofalwyr Maeth a phlant a gynhaliwyd yng Nghanolfan Gymunedol Gaerwen, i enwi rhai yn unig.

Yn ystod Eisteddfod Genedlaethol 2023, a gynhaliwyd yng Ngwynedd, roeddem ar y Maes, gyda stondin recriwtio yn y brif ardal, 'Y Lloches'.

Mae'n bleser gennym adrodd bod ein Gwasanaeth Maethu wedi'i gydnabod yn Y Rhwydwaith Maethu - Gwobrau Maethu Rhagoriaeth 2023.

- Gwobr y Rhwydwaith Maethu ar gyfer tîm gwaith cymdeithasol.
- Gwobr y Rhwydwaith Maethu ar gyfer gofalwyr maeth sy'n berthnasau.

Cynhaliodd yr **Uned Cefnogi Teuluoedd** ddigwyddiadau ymgysylltu ar draws y Sir i ofyn i rieni/gofalwyr, plant a gweithwyr proffesiynol am y gwasanaethau sydd ar gael i deuluoedd a sut y gellid eu gwella/cryfhau a lle oedd bylchau yn y ddarpariaeth. Mae hyn yn ein helpu i wella ein gwasanaethau a datblygu gwasanaethau newydd ac arloesol sy'n cefnogi ein teuluoedd. Mae'r angen i gynnwys pobl wrth wneud penderfyniadau am eu dyfodol wrth wraidd Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru (2015) ac rydym wedi dechrau prosiect ymchwil gan weithio mewn partneriaeth â Phrifysgol Caergrawnt ac eraill ar adeiladu Platform Mapiau Cyhoeddus i'n helpu ni a'n cymunedau i ddarlunio'r hyn sy'n digwydd mewn lle. Mae hyn yn sail i wneud penderfyniadau gwybodus a gweithredu'n lleol ar faterion megis ein rhaglen siapio lle a newid hinsawdd.

Mae'r **Cynllun Strategol Trechu Tlodi 2024-2029** newydd y Cyngor wedi'i gymeradwyo gan y Pwyllgor Gwaith ar 19 Mawrth 2024. Mae copi i'w weld ar ein gwefan

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Benefits-and-grants/Cost-of-living/Tackling-Poverty-Strategic-Plan-2024-to-2029.aspx>

Pa wahaniaeth wnaethon ni?

63% Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod o ailalluogi ac nad oes ganddynt becyn gofal a chymorth chwe mis yn ddiweddarach (65% yn 2022/23)

Mae 92% o asesiadau plant yn cael eu cwblhau o fewn amser. (87% in 2022/23)

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

“Roedden ni eisiau ysgrifennu adolygiad o’r Gwasanaeth Nos. Roedd y Gwasanaeth Nos yn ymweld â Dad ddwywaith y nos i weld ei fod yn iawn. Roedd y Gwasanaeth yn wirioneddol wych. Roedd y staff yn gyfeillgar ac yn hawdd mynd atynt. Mae’r Gwasanaeth hwn yn rhoi cymorth i bobl fedru cael gofal gartref. Mewn hinsawdd lle mae canolbwyntio ar ddarparu pecynnau a chefnogaeth i bobl fel eu bod n medru aros yn eu cartrefi, byddem yn argymhell y gwasanaeth hwn yn llwyr, a gwyddom nad yw ar gael ym mhobman. Diolch yn fawr iawn am bopeth rydych chi’n ei wneud.”

“Cyflwynodd gweithiwr cymdeithasol waith stori bywyd – un o’r goreuon y mae hi wedi bod yn rhan ohono, wedi’i ymchwilio’n dda ac yn drylwyr, ac mae [defnyddiwr gwasanaeth] yn llawer hapusach ynddo’i hun, mae ei gwestiynau’n cael eu hateb. Roedd chwerthin a hwyl yn rhan o’r gwaith stori bywyd, ond cymerwyd y materion difrifol o ddifri.”

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Cyflwyno’r Prosiect Breuder ar draws Ynys Môn.

Parhau â’n chwiliad i ganfod a sicrhau eiddo ar gyfer ein pumed Cartref Clyd ar yr Ynys.

Atal

Cadarnhawyd y byddem yn adolygu ac yn ailgomisiynu ein darpariaeth gofal dydd i oedolion ag anableddau dysgu, gyda'r nod o gryfhau cyfleoedd cymunedol ar draws yr Ynys. Yn ystod y flwyddyn cynhaliwyd **ymarfer peilot i archwilio hybiau cymunedol, a chyfleoedd integreiddio** i unigolion ag anabledd dysgu yn ardal Caergybi. Rhoddwyd arian grant gan y **tîm Trawsnewid Anabledd Dysgu rhanbarthol**, fu'n fodd i'r gwasanaeth gomisiynu ymgynghorydd i dreialu'r ymarfer a chwblhau'r canfyddiadau mewn adroddiad. Roedd y peilot yn un positif a mwynhaodd yr holl unigolion a gymerodd ran. Bydd yr adroddiad yn cefnogi'r gwasanaeth i ddiweddarau'r cynllun strategol Anabledd Dysgu wrth symud ymlaen.

Gall **Taliadau Uniongyrchol** hybu dewis; llais, rheolaeth a hyblygrwydd drwy alluogi a grymuso unigolion i gyflawni eu canlyniadau lles fel y cytunwyd yn yr Aseiad Unigol. Y prif amcan yw bod unigolion yn gallu parhau i fod yn annibynnol, byw yn eu cartrefi eu hunain, gyda chymorth neu hebdo, bod yn rhan lawn o fywyd teuluol a chymunedol a chymryd rhan mewn gwaith, addysg a hamdden pan a lle bo modd, er mwyn byw'r bywyd y dymunant ei fyw. Ddiwedd Ionawr 2024, mae gennym, ar hyn o bryd, 239 o unigolion yn derbyn Taliadau Uniongyrchol. Fel Awdurdod, rydym wedi ymrwymo i gynyddu Taliadau Uniongyrchol ymhellach. Ein nod yw cynyddu nifer yr unigolion sy'n defnyddio Taliadau Uniongyrchol i recriwtio mwy o Gynorthwyyr Personol, a'r llynedd cynyddwyd cyfradd fesul awr Taliadau Uniongyrchol a chyflog fesul awr Cynorthwyydd Personol gyda'r nod o gynyddu'r rhai yn ystod 24/25.

Ffurfiwyd **Grŵp Tasg a Gorffen Atal Hunanladdiad a Hunan-niwed Pobl Hŷn Gogledd Cymru** ym mis Mawrth 2024. Mae'r grŵp, a arweinir gan y Bwrdd Iechyd a Phrifysgol Betsi Cadwaladr yn cynnwys partneriaid o bob rhan o Ogledd Cymru gan gynnwys Arweinwyr Cyfeillgar i Oed Awdurdodau Lleol, y Gwasanaeth Ambiwlans ac Age Cymru Gwynedd a Môn. Sefydlwyd y grŵp mewn ymateb i'r cynnydd mewn hunanladdiadau pobl hŷn (60+), gyda'r nod o ddeall mwy am y materion a'r ffactorau sy'n cael effaith ar bobl hŷn yng ngogledd Cymru sy'n cyfrannu at hunanladdiadau a hunan-niwedio, casglu arfer da i atal hunanladdiad a hunan-niwedio, ac ymgysylltu â phartneriaid sydd â phrofiad o fyw. Bydd y gwaith hwn yn parhau yn ystod 2024-25.

Bod yn Wybodus am Drawma:

“Nid rhywbeth atodol, ymyrraeth neu rywbeth y mae rhai yn ei wneud yw bod yn Gymuned sy'n wybodus am drawma.

Diwylliant ydi o. Ein ffordd ni o weithredu ydi o. Mae pawb ynghlwm; o'r athro i staff amser cinio, gweithiwr cymdeithasol, gofalwr maeth, yr Heddwlas lleol ond, er mwyn modelu'r dull hwn, mae'n rhaid i ni fod wedi arfogi staff/unigolion â'r tŵls fel eu bod yn gallu ymateb i anghenion pob plentyn a'r gymuned.”

Rydym yn arwain y ffordd o ran dod yn **ynys sy'n wybodus am drawma** ac rydym wedi hyrwyddo a gweithio'n galed i weithredu ein weledigaeth o Ynys Mon Gwybodus o Drawma ar waith o fewn y cyngor, ymhlith ein partneriaid, ac yn y gymuned. Nod ymarfer sy'n seiliedig ar drawma yw cynyddu ymwybyddiaeth ymarferwyr o'r modd y gall trawma effeithio'n negyddol ar unigolion a chymunedau, a'u gallu i deimlo'n ddiogel neu ddatblygu perthnasoedd ymddiriedus â gweithwyr proffesiynol sydd yno i'w cefnogi a'u cynorthwyo.

Rydym wedi bod yn llwyddiannus yn:

- Cael mynediad i Sicrhau Cronfa Ffyniant Gyffredin (SPF) i gyflwyno ein cynnig datblygiad proffesiynol ymhellach ar draws yr Ynys – gan dargedu partneriaid allweddol.
- Yn ystod 2023-24, mae dros **1000 o unigolion wedi cwblhau'r sesiwn hanner diwrnod ar Ymwybyddiaeth Gwybodus o**

Drawma. Mae hyn yn cynnwys sesiwn bwrpasol ar gyfer staff CSYM, a daeth dros 150 o staff iddi

- Mae dros 70 o staff o fewn Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yn Ymarferwyr Gwybodus am Drawma trwy'r Diploma – mae hyn yn cynnwys Gary Pritchard– Dirprwy Arweinydd ac Aelod Portffolio Gwasanaethau Plant a Theuluoedd, Ieuenctid, Hamdden a Thai, staff yr Urdd, staff Cartrefi Clyd, Digartref, Môn CF i enwi rhai yn unig.
- Mae dros 21 o'n gofalwyr maeth wedi dechrau'r Tystysgrif cyntaf o'i math yn y Deyrnas Unedig mewn Ymarfer sy'n Wybodus am Drawma –
- Arwain ar gynhadledd genedlaethol mewn perthynas ag effaith trawma cenhedlaeth
- Man Myfyriol /rhaglen oruchwylio yn ei lle i'r holl staff hyfforddedig rannu arfer effeithiol.

Effaith:

- Newid mewn diwylliant/ethos a meddylfryd.
- Mwy o bolisiau a strategaethau sy'n seiliedig ar berthnasoedd.
- Cydweithio mwy penodol mewn perthynas â phlant/pobl ifanc
- Modelu'r un iaith

Mae'n bleser gennym gadarnhau gweithrediad llawn **Diwygio Cyfraith Gyhoeddus** mewn perthynas â'r **Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus**, sy'n ymdrechu i weithio gyda theuluoedd yn effeithiol i symud oddi wrth achosion cyfraith gyhoeddus.

Yn ystod y flwyddyn rydym wedi gwneud defnydd llawn ac effeithiol o'n **Tîm Teuluoedd Gwydn** i weithio'n ddwys gyda theuluoedd plant a phobl ifanc sydd ar ymylon gofal. Nod y gwaith ataliol hwn gyda theuluoedd yw rhoi cymorth i leihau nifer y plant sy'n mynd i mewn i Gofal.

Pa wahaniaeth wnaethon ni?

98% Canran gofalwyr oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad yn eu hawl eu hunain yn ystod y flwyddyn. (98% yn 2022/23)

Mae Cynnal Gofalwyr wedi cefnogi **528 o ofalwyr** er mwyn iddynt allu parhau i gynnig gofal i unigolion â chyflyrau iechyd meddwl, pobl hŷn, a phobl â dementia. (528 yn 2022/23)

79 yw cyfanswm nifer yr asesiadau o anghenion gofalwyr ar gyfer gofalwyr ifanc a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn (o gymharu â 50 yn y flwyddyn flaenorol).

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

Oeddech chi'n hapus yn byw yn Heddfan? "Yn bendant! Trwy fyw yn Heddfan des i arfer â bod ymhlith pobl. Cyn mynd i Heddfan doeddwn i ddim wedi cymdeithasu yn y deng mlynedd diwethaf. Mi oeddwn i'n teimlo'n saff. Mi oeddwn i wirioneddol wedi ymgartrefu yma. Roedd y fflat yn cael ei gadw i safon uchel iawn. Roedd yn berffaith"

Effeithlon iawn, cyfeillgar a chymwynasgar, rwy'n teimlo'n hyderus ei bod yn rhoi'r cyngor gorau i mi, bob amser yn bleser cyfarfod â hi (mewn perthynas â Gweithiwr Cymdeithasol gofal plant)

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Annog gwasanaethau ataliol yn y gymuned sy'n ei gwneud yn bosibl i bobl gael cymorth mewn lleoliadau cymunedol.

Parhau â'n taith gan weithio tuag at gwblhau ein rhaglen waith i sicrhau bod Ynys Môn yn dod yn Ynys sy'n Gwybodus o Trawma.

Y llynedd bu i ni ddweud y byddem yn cwblhau'r **adolygiad o Lety Byw â Chymorth**, dealltwriaeth well o'r angen a'r opsiynau sydd ar gael, a chynorthwyo'r broses o wneud penderfyniadau. Yn ystod y flwyddyn rydym wedi cynnal ymarfer mapio o'r ddarpariaeth bresennol. Mae llinellau sylfaen wedi'u creu a'r oriau craidd, yr amserlenni a'r cynlluniau gofal wedi'u diweddarau i gael adlewyrchiad cywir o'r gwasanaeth a'r gost. Cafwyd arbedion a rhoddwyd newidiadau ar waith erbyn Ionawr 2024.

Mae'r awdurdod lleol wedi derbyn cytundeb a chyllid i baratoi achos amlinellol Strategol ar gyfer ein **Heiddo Gofal Ychwanegol, i'r de o'r Ynys**. Cyflwynwyd y rhain i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a Llywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr 2023 ac rydym yn aros am gymeradwyaeth Llywodraeth Cymru, cyn cael cyllid pellach i gwblhau achos busnes llawn. Bydd yr achos busnes llawn yn cael ei gyflwyno i banel y Gronfa Cyfalaf Integredig ac Ailgydbwyso, y Gronfa Tai â Gofal a'r Grant Tai Cymdeithasol. Y gobaith yw y bydd yn gwneud y mwyaf o'r cyllid grant sydd ar gael i gwblhau gwaith adeiladu'r prosiect. Ein nod yw y bydd yr achos busnes llawn wedi'i ysgrifennu a'i gymeradwyo erbyn mis Hydref 2024.

Dementia Actif Môn - Mae'r Prosiect yma wedi symud ymlaen yn sylweddol dros y 12 mis diwethaf gan gynnwys recriwtio aelod newydd o staff llawn amser i ddarparu gweithgareddau a chefnogaeth ar draws yr ynys. Ymhlith yr uchafbwyntiau mae:

- Cefnogi saith Canolfan/Grŵp Dementia ar yr ynys, lle cyflwynwyd gweithgareddau newydd, cefnogi gyda cheisiadau grant yn ogystal â sefydlu dau Hwb/Grŵp Dementia newydd ar yr ynys, mewn dwy ardal wledig, gan sicrhau gweithgareddau wythnosol, cefnogaeth i ofalwyr ac aelodau o'r teulu.
- Cyflwyno Cyfeiriadur Dementia newydd, sy'n rhoi gwybodaeth i grwpiau lleol ar yr ynys.
- Cyflwyno ymgyrch newydd '**Byw ar Ynys Môn a phoeni am eich cof**' yma ar Ynys Môn. Eisiau cefnogi a symleiddio'r wybodaeth ar sut i gael diagnosis, yr arwyddion/symptomau allweddol a manylion cyswllt allweddol.
- Rydym wedi bod yn gweithio ar raglen ymgysylltu â'r gymuned lle rydym wedi bod yn gweithio gyda chymunedau i weld beth ddylai fod ar gael yn eu barn nhw i bobl sy'n byw gyda Dementia er mwyn llunio Strategaeth Dementia newydd.
- Darparwyd dros 600 awr o weithgareddau, gyda 10 sesiwn wythnosol, gyda thros 100 o bobl yn mynychu bob wythnos.

Yn Ionawr 2024 croesawodd **Cyngor Ynys Môn** 35 o ymwelwyr o amrywiol Grwpiau Anabledd Dysgu Lleol i Siambr y Cyngor yn Llangefni gan roi cyfle iddynt gyfarfod a holi swyddogion y Cyngor ac Aelodau Etholedig. Roedd y rhai oedd yno, sef Boston Centre Stage, Mencap Môn, a Chanolfan Ddydd Blaen y Coed yn gallu cwestiynu y Cyngorwyr am faterion amrywiol sy'n bwysig iddynt, megis pleidleisio, trafniadaeth leol ac ati. Roedd yr ymweliad yn llwyddiant ysgubol a bydd hwn yn ddigwyddiad blynyddol, wrth **hyrwyddo integreiddio a chydaddoldeb**.

Mae ein **Hybiau Cymunedol** wedi parhau i ddatblygu a chreu manau diogel ar gyfer cymdeithasu a chymryd rhan mewn gweithgareddau. Gwelodd cronfa Gweithgareddau'r Hydref eleni nifer o hybiau cymunedol yn elwa o gymorth ariannol i gynnal gweithgareddau a digwyddiadau. Mae'r gweithgareddau wedi cefnogi i leihau unigrwydd ac arwahanrwydd, yn ogystal â hybu integreiddio.

Rydym yn parhau i werthfawrogi a chefnogi ein **gofalwyr di-dâl** – mae'r unigolion hyn yn cynnig cymaint o gefnogaeth i'w teuluoedd a'u ffrindiau. Mae ein prosiect "**Meddwl Ymlaen â Chynllunio**" yn parhau i dyfu, gan edrych ar addasiadau addas y gellir eu gwneud i helpu i gefnogi gofalwyr di-dâl, nawr ac yn y dyfodol. At hyn, mae ein prosiect "**Gostyngiad i Ofalwyr Di-dâl**" yn cael ei ymestyn i ofalwyr sy'n oedolion yn ogystal ag i ofalwyr ifanc. Mae'r ddarpariaeth yn gofyn i fusnesau a chwmnïau lleol ymuno â'r cynllun sy'n cynnig gostyngiadau i ofalwyr di-dâl i gefnogi eu hiechyd a'u lles.

Daeth nifer fawr i bleidleisio yn un o'n **Fforymau Pobl Hŷn**, pan fu iddynt gyfarfod yn M-SPARC. "**Diogelwch Ar-lein**" oedd y pwnc i'w drafod gan fod hyn wedi'i nodi'n flaenorol fel pryder i lawer o'r rhai oedd yno.

Bu i ni gadarnhau yn ein hadroddiad blaenorol y byddem yn cwblhau gwaith moderneiddio ac ailstrwythuro ein **Darpariaeth Gwasanaeth Ieuenctid**. O ganlyniad, rydym wedi ailwampio ein fframwaith gwasanaeth ieuenctid i ddiwallu anghenion ein pobl ifanc gyda chynnig clir o gymorth a darpariaeth. Mae cyfartaledd o 700 o bobl ifanc yn mynychu ein cynnig ieuenctid. Eleni fe wnaethom gynnig:

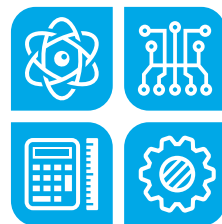
- Clybiau Haf yn ystod gwyliau'r ysgol – un diwrnod ym mhob ardal ysgol uwchradd a daeth dros 500 o bobl ifanc yno.
- Cynyddu ein gwaith gyda Heddlu Gogledd Cymru a derbyn grantiau i gynnig gweithgareddau.
- Daeth dros 25 o bobl ifanc am benwythnos preswyl yng Nglanllyn i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg.

Roeddem wedi bod yn llwyddiannus yn ein cais i gynnal cynllun pilot ar gyfer **Ysgol Rithwir (Cymru)** yn 2023, gyda chymorth cyllid gan Lywodraeth Cymru i edrych ar wella canlyniadau i'n Plant sy'n Derbyn Gofal. Caiff ein Hysgol Rithwir ei arwain gan Reolwr Gwasanaeth integredig sy'n rhan o'r Gwasanaeth Plant a Theuluoedd ond sydd, hefyd, yn aelod o grŵp arwain y Gwasanaeth Dysgu.

Yn ystod y flwyddyn rydym wedi rhoi proses gyson ar waith i sicrhau cysondeb wrth weithredu a dulliau olrhain. Bydd gan bob plentyn sy'n derbyn gofal **Gynllun Addysg Personol** ar-lein yn unol â gofynion statudol a fydd, hefyd, yn cynnwys asesiad iechyd a lles Symudol.

Mae gweithdai tymhorol wedi eu cynnig yn rhan o'n cefnogaeth i ysgolion, gyda rhagor o gefnogaeth 1:1 i rai ysgolion/lleoliadau os oes angen.

Rydym yn hyderus bod cyrhaeddiad addysgol ein Plant a Phobl Ifanc sy'n Derbyn Gofal wedi gwella yn ystod y flwyddyn hon gyda gweithrediad y Tîm Ysgol Rhithwir.

Mae Gwasanaeth Ieuenctid CSYM yn Sylfaen gynhwysol, ddiogel i'r holl bobl ifanc ledled Môn lle mae'r Gymraeg yn ganolog i bopeth a wnawn. Rydym yn meithrin perthnasoedd y n seiliedig ar ymddiriedaeth, parch a blaenoriaethu llais y person ifanc. Wrth ymgysylltu â'n cymunedau lleol a gweithio mewn partneriaeth, cynorthwywn bobl ifanc i gyrraedd eu potensial. Mi wnawn wastad wrando a cheisio grymuso unigolion i gyrraedd eu nodau.
#Llais. Dewis. Ymgrymuso

Pum Conglfaen ein Gwasanaeth

Pa wahaniaeth wnaethon ni?

95% Canran yr ymholiadau amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn yr amserlenni statudol (92% yn 2022/23)

91% Canran yr ymweliadau statudol â phlant sy'n derbyn gofal ac oedd i'w cynnal yn ystod y flwyddyn a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau. (93.83% yn 2022/23)

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

“Mae hi mor hapus gyda'r ystafell ymolchi a addaswyd a hoffai ddiolch i bawb a gymerodd ran. Mae'r addasiad yn “newid bywyd” gan roi “annibyniaeth iddi a chaniatáu iddi gynnal ei hurddas”*. Roedd y contractwr oedd yn gwneud y gwaith yn gymwynasgar, yn gyfeillgar ac roedd y gwaith yn eithriadol.”

“Dywedodd gofalmwr maeth eich bod chi (Gweithiwr Cymdeithasol) wedi dechrau gweithio ar berthnasoedd iach gyda [defnyddiwr gwasanaeth]. Roeddynt yn gadarnhaol iawn ac yn canmol y ffordd yr ydych wedi ymgysylltu a chyfathrebu â [defnyddiwr gwasanaeth] a'i g/chefnogi hyd yn hyn. Caiff ei g/chalonogi y bydd [defnyddiwr gwasanaeth] yn elwa'n fawr o weithio gyda chi.”

Mae Clwb Hwyl yn ased i'r gymuned leol. Mae'n rhoi hyder i blant bach ac yn fodd iddynt ddysgu sut i chwarae gyda phlant eraill. Mae'n lle da i rieni plant ifanc gwrdd â'i gilydd mewn awyrgylch cyfeillgar a chymdeithasol sy'n gyfeillgar i blant”. Rhiant

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Parhau ag ymdrechion i foderneiddio a thrawsnewid safon llety byw â chymorth drwy agor uned bwrpasol yn y Fali.

Moderneiddio a datblygu ein cynnig cymorth a hyfforddiant i 16+.

Partneriaethau

Mae gweithio mewn partneriaeth yn allweddol i lawer o'n gweithgareddau. Wrth weithio mewn partneriaeth, mae modd i ni gael at sgiliau, gwybodaeth a phrofiad eraill a'u defnyddio i ddatblygu ymateb ar y cyd a chyfuno adnoddau fel ein bod yn cynhyrchu ymatebion a gwasanaethau i'r gymuned yr ydym yn ei gwasanaethu.

Ym mis Mehefin 2023, ymunodd Ynys Môn â Rhwydwaith Byd-eang o Gymunedau sy'n Gyfeillgar i Oed Sefydliad Iechyd y Byd. Mae dod yn aelod o'r Rhwydwaith yn arwydd o ymroddiad yr ynys gyfan i greu Ynys Môn sy'n Gyfeillgar i Oed lle nad oes unrhyw rwystrau i heneiddio'n dda. Mae gwaith dros y flwyddyn ddiwethaf wedi cynnwys cynnal nifer o Fforymau Pobl Hŷn lleol allan yn y gymuned, gan arwain 50+ o Ddiwrnodau Agored ar y cyd â Môn Actif. Rydym ni fel cyngor yn gweld hwn fel dull gweithredu i'n holl wasanaethau fod yn rhan ohono a byddwn yn gweithio yn ystod 2024/25 i ehangu dealltwriaeth gwasanaethau unigol o'n hymrwymiad a'n rôl.

Ym mis Tachwedd 2023, derbyniodd Ynys Môn y gwahoddiad i roi cyflwyniad yng Nghynhadledd Cymru Gyfeillgar i Oed y Comisiynydd Pobl Hŷn i rannu arfer da y gwaith mewn partneriaeth addawol Cyfeillgar i Oed a gynhelir ar Ynys Môn.

Yn y llun uchod mae'r aelod staff Sioned Young (Swyddog Datblygu Gymunedau Oed Gyfeillgar) (canol), gyda Brenda Roberts, Cadeirydd Cyngor Pobl Hŷn Ynys Môn ac Ieuan Wyn Jones, Cadeirydd Canolfan Glanhwfa yn y Gynhadledd "Gwneud Cymru'n Genedl Oed Gyfeillgar", Tachwedd 2023 a gynhaliwyd yng Nghaerdydd. Fe'i cynhaliwyd gan Heléna Herklots CBE, Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru. Roedd Ynys Môn yn un o bedair sir yn unig yng Nghymru i dderbyn y gwahoddiad arbennig i rannu y gwaith arfer da o fewn y sir i greu **Cymuned Oed Gyfeillgar**. Yn eu cyflwyniadau, cafodd y tri gyfle i arddangos y gwaith partneriaeth gwych sy'n digwydd ar Ynys Môn i greu Ynys Môn sy'n Gyfeillgar i Oed; lle nad oes unrhyw rwystrau i atal pobl rhag heneiddio'n dda.

Roedd y pynciau a drafodwyd yn cynnwys y Fforymau Pobl Hŷn a drefnwyd mewn partneriaeth gyda Age Cymru Gwynedd a Môn, y Diwrnodau Agored 50+, a datblygiad Canolfan Glanhwfa yn Llangefni, sy'n ganolfan gymunedol yn festri Capel Moreia ac, erbyn hyn, yn gartref i nifer o wasanaethau cymunedol a Dementia.

Mewn llythyr o ddiolch i Sioned, Brenda ac Ieuan, dywedodd y Comisiynydd;

"Diolch am eich cyflwyniad ardderchog ar y gwaith cadarnhaol sydd ar y gweill yn Ynys Môn. Fe wnaethoch chi wir ddod â chymunedau cyfeillgar i oed yn fyw, gan ddangos y newidiadau ymarferol a'r effaith yn ogystal â phwysigrwyd gweithio mewn partneriaeth."

Y llynedd bu i ni ddweud y byddem yn rhoi blaenoriaeth i waith datblygu rhagor ar dudalennau gwe ein Cyngor, yr ydym wedi'u hadolygu a'u hadnewyddu yn ystod y flwyddyn ar gyfer ein Cymuned Oed Gyfeillgar, yn ogystal â chodi ymwybyddiaeth trwy ein Hybiau Cyfeillgar i Oed. Wrth hyrwyddo rydym, hefyd, wedi cynhyrchu **"Cylchlythyr sy'n Gyfeillgar i Oed"**, a gyhoeddir deirgwaith y flwyddyn, gyda chopïau printiedig yn cael eu rhannu'n eang yn ein cymunedau mewn lleoedd megis meddygfeydd, tafarndai, llyfrgelloedd a chaffis, yn ogystal â thanysgrifiad e-bost. At hyn, rydym wedi datblygu **Cyfeiriadur Adeiladau Cymunedol**, sy'n hyrwyddo'r defnydd o adeiladau cymunedol ar draws yr ynys.

<https://www.anglesey.gov.wales/en/Residents/Leisure/Community-facilities/Community-buildings-directory.aspx>

Mae **Fforymau a Chyngor Pobl Hŷn Ynys Môn** yn parhau i ehangu. Rhoddir cyfle i bobl hyn rannu arfer da a lleisio eu pryderon am unrhyw beth y maent yn ei ystyried yn rhwystr iddynt rhag heneiddio'n dda ar Ynys Môn.

Mynychodd dros 50 o bobl **Ddiwrnod Agored 50+ Iechyd a Lles** yng Nghanolfan Hamdden Caergybi ddydd Llun, 22 Ionawr mewn Partneriaeth â **Môn Actif** a Gwasanaethau Oedolion. Roedd y Diwrnod Agored yn gyfle i roi cynnig ar amrywiaeth o weithgareddau hamdden am ddim gan gynnwys Pêl-bicl, Pilates, Ymarfer Corff Grŵp, Badminton, Sboncen a Gweithgaredd Celf a Chrefft. Roedd cyfle, hefyd, i ymweld â phedair ar ddeg o stondinau gwybodaeth sefydliadau partner.

Cymeradwywyd **Strategaeth Anabledd Dysgu Gogledd Cymru** gan bob un o'r chwe awdurdod lleol a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ym mis Mawrth 2019. Mae Ynys Môn a'r Bwrdd Iechyd wedi cytuno i arwain ar y cam hwn i archwilio a threialu **Cyllidebau Cyfun** rhwng iechyd a gofal cymdeithasol. Mae staff y Bwrdd Iechyd a gwasanaethau cymdeithasol yn Nhîm Anabledd Dysgu Ynys Môn wedi'u cydleoli ac mae ganddynt hanes cryf o gydweithio cadarnhaol. Mae'r peilot wedi newid y broses bresennol lle mae Ynys Môn a'r Bwrdd Iechyd yn comisiynu gwasanaethau a ariennir ar y cyd i oedolion ag anableddau dysgu. Yn hanesyddol, cafwyd prosesau ar wahân sydd wedi achosi aneffeithlonrwydd, oedi, a baich anghymesur ar adnoddau fyrddau iechyd. Mae cynllun peilot y gyllideb gyfun yn rhoi mwy o hyblygrwydd gan ei fod yn ddull symlach o reoli dyraniadau cyllid rhwng y cyngor a'r bwrdd iechyd, lle mae'r prosesau adolygu, cyfraniadau ariannol a chomisiynu gwasanaethau yn benderfyniad integredig. At ddiben y peilot, mae cyllideb bresennol ar y cyd ar gyfer dinasyddion sy'n byw mewn lleoliadau preswyl a byw yn y gymuned rhwng Ynys Môn a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr wedi'i gosod ar £1.2 miliwn o bunnoedd. Mae chwe cham i'r gyllideb gyfun:

- Cam 1: byw yn y gymuned a gofal a chymorth preswyl sy'n bodoli eisoes ac a ariennir ar y cyd
- Cam 2: pecynnau gofal a chymorth newydd wrth fwy bywyd preswyl a chymunedol (yn gweithio ar y cam hwn ar hyn o bryd).
- Cam 3: cyfanswm cyllidebau gofal a chymorth ynghyd â chyfleoedd dydd, eiriolaeth a chontractau eraill a gomisiynir.
- Cam 4: cyfanswm gwariant ar fyw yn y gymuned a gofal preswyl gan gynnwys gofal seibiant, gofal cartref, bywydau a rennir a chymorth i deuluoedd. Cyllidebau Gofal Iechyd Parhaus yn hysbys ac yn gyllideb Gofal Cymdeithasol.

Cam 5: cyfanswm iechyd a gofal cymdeithasol a chyllidebau staff yr un fath ar gyfer y gymuned yn unig ac ar gyfer Ynys Môn yn unig.

Cam 6: cyllidebau cymunedol ac aciwt cwbl integredig ar gyfer anableddau dysgu.

Mae'r awdurdod lleol wedi cefnogi Mencap Môn i recriwtio rheolwr i ddatblygu'r HWB a dewislen o weithgareddau cymunedol. Mae'r arian cyfatebol a ddarparwyd drwy'r Gronfa Integredig Ranbarthol wedi bod yn fodd i Mencap Môn lwyddo i ddenu rhagor o gyllid oddi wrth gyllidwyr eraill, megis yr Ymddiriedolaeth Elusenol. Edrychwn ymlaen at barhau â'n sgysiau gyda **Mencap Môn** i ddatblygu'r gwasanaeth ymhellach.

Bu i ni ddweud y byddem yn ehangu ein cynnig o **fflatiau hyfforddi i'n Pobl sy'n Gadael Gofal**, a thros y 12 mis diwethaf rydym wedi annog 11 o bobl ifanc i aros yn y fflat hyfforddi am hyd at 28 diwrnod. Mae hyn wedi cefnogi'r bobl ifanc i ddatblygu eu sgiliau byw'n annibynnol, fel eu bod yn fwy parod i reoli eu tenantiaeth eu hunain pan fyddant yn gadael gofal. Yn dilyn y cyfnod prawf mae rhai wedi penderfynu nad ydynt yn barod i fyw ar eu pen eu hunain ac wedi parhau i fyw gyda'u teulu maeth ar **gynllun "Pan Fydda i'n Barod"**.

Mae pobl ifanc wedi cael cymorth i gwblhau cwrs byw'n annibynnol, achrededig "Agored" yn ystod eu cyfnod yn y fflat. Mae hyn yn helpu pobl ifanc i ddatblygu sgiliau rheoli tenantiaeth, cyllidebu, deall biliau, coginio ar gyllideb a chadw eu hunain yn iach. Rydym, hefyd, wedi defnyddio'r fflat hyfforddi i gynnal sesiynau addysg a hyfforddiant i'n pobl ifanc sydd ar gynllun addysg amgen.

Mae 2023-24 wedi bod yn flwyddyn arwyddocaol o ran newid a her i **Wasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Gwynedd ac Ynys Môn** ar ôl cyflwyno Dangosyddion Perfformiad Allweddol Cenedlaethol newydd a **Fframwaith Asesu Atal a Dargyfeirio newydd**.

Yn ogystal, roedd y gwasanaeth yn destun Archwiliad Safonau Cenedlaethol (gwaith yn y Llysoedd) ac ym mis Tachwedd 2023 arolygwyd y gwasanaeth gan Arolygiaeth Prawf Ei Mawrhydi.

Barnwyd bod Archwiliad Safonau Cenedlaethol, a adolygodd waith y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid gyda'r Llysoedd, yn 'Dda' gydag argymhellion ynghylch cofnodi ac ymgysylltu â rhieni, ond, ar y cyfan, amlygodd y berthynas waith effeithiol a chydweithredol iawn gyda'n partneriaid yng Ngwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd Ei Mawrhydi.

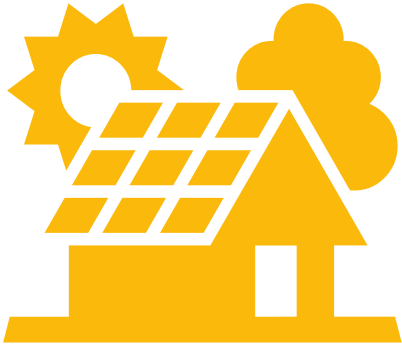
Mewn Arolygiad Cyfiawnder Ieuencid gan Arolygiaeth Carchardai Ei Mawrhydi ym mis Tachwedd, barnwyd bod y gwasanaeth yn 'Dda' gyda rhai argymhellion neu feysydd i'w gwella. Mae'r gwaith o ymateb i'r argymhellion yn mynd rhagddo'n dda. Dyma sylwadau'r arolygwyr:

"Gall y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid fod yn gwbl falch o'r ffordd y mae'n estyn allan gyda thosturi at blant i'w helpu i fyw eu bywydau gorau. Rhaid iddo ganolbwyntio nawr ar ddefnyddio canfyddiadau'r arolygiad hwn yn sbardun i sicrhau rhagor o newid. Yn yr adroddiad hwn, rydym yn gwneud saith argymhelliad i wella rhagor ar waith Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Gwynedd ac Ynys Môn. Hyderwn y byddant yn cynorthwyo'r gwasanaeth wrth iddo barhau â'i daith i wella."

Mae'r gwasanaeth yn parhau i fod yn gartref i'r **Gwasanaeth Camddefnyddio Sylweddau Pobl Ifanc ("Be di'r Sgôr")** i Ynys Môn a Gwynedd a Thîm Cefnogi Ymddygiad Rhywiol Problemus Gwynedd (Tim Emrallt). Parhau i fod o safon uchel mae'r cydweithio gyda'r ddau, gydag adborth cadarnhaol iawn gan Arolygiaeth Carchardai Ei Mawrhydi o'r trefniadau partneriaeth hyn.

Mae **Ymyriadau Gwydnwch Seiliedig ar Seicoleg** y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid I blant yn y System Gyfiawnder yn parhau i gael eu datblygu'n gyson yn 23-24. Mae gwaith yn parhau gyda'n cydweithwyr ledled Cymru ac mae bellach wedi symud i gyfnod prawf ffurfiol. Mae'r astudiaeth wedi ennyn cryn ddiddordeb gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder a Llywodraeth Cymru, sy'n dilyn ein cynnydd yn agos.

Mae ein Tîm Cefnogi Teuluoedd wedi gweithio'n helaeth ar draws Gogledd Cymru, mewn partneriaeth â'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a'n Hawdurdodau Lleol cyfagos ar draws y Gogledd. Un enghraifft o'r fath oedd **Rhaglen Integreiddio a Thrawsnewid y Blynyddoedd Cynnar Llywodraeth Cymru** sydd wedi cefnogi nifer o brosiectau megis datblygu **Strategaeth Iechyd Meddwl Amenedigol**, creu grwpiau cymunedol yn y blynyddoedd cynnar mewn lleoedd megis Llandona a Llanfachraeth. Trwy'r rhaglen, codwyd ymwybyddiaeth o iechyd meddwl tadau a gweithiwyd mewn partneriaeth â Mudiad Meithrin i gefnogi a hyrwyddo'r Gymraeg yn ein cymunedau drwy'r blynyddoedd cynnar. Tystia 272 o rieni a fynychodd dros chwe mis i hyn.

Yn ystod 2023/24, bu i ni barhau i atgyfnerthu ein trefniadau rhagorol i weithio mewn partneriaeth gyda'n cydweithwyr yn y **Gwasanaethau Tai. Atal digartrefedd** trwy sicrhau ei fod yn brin, yn fyrhoedlog ac na chaiff ei ailadrodd yw nodau ac amcanion allweddol **Strategaeth Rhaglen Cymorth Tai** Cyngor Sir Ynys Môn. Yn brif ddarparwr cymorth tai dynodedig ar gyfer pobl ag anghenion iechyd meddwl, mae ein darpariaeth hefyd wedi cyfrannu at:

- Lliniaru'r effaith ac atal digartrefedd
- Cefnogi pobl i fyw'n annibynnol.
- Darparu cymorth wedi'i deilwra a'i dargedu fel bod modd i bobl fregus fyw'n annibynnol yn eu cartrefi eu hunain ar draws pob deiliadaeth.

Llwyddodd yr adran i ddenu cyllid grant drwy **Gronfa Tai â Gofal Llywodraeth Cymru** i brynu eiddo byw â chymorth oddi ar y farchnad agored yn Rhostrehwfa, a bydd adnewyddiadau'n cael eu gwneud yn ystod y misoedd nesaf. Bydd y prosiect yn cael ei redeg mewn partneriaeth â'n hadran dai a'i ariannu'n rhannol gan y Cyfrif Refeniw Tai.

Adroddodd y **Bwrdd Diogelu Corfforaethol** mewnol gynnydd yn nifer yr achosion cam-drin domestig ar Ynys Môn, er mwyn:

- Uwchgyfeirio pryder ynghylch y twf parhaus mewn achosion cam-drin domestig ar yr Ynys
- Uwchgyfeirio'r her bod yna ddiodefwrwr cam-drin domestig yn aros am gefnogaeth trwy restr aros. Y rheswm dros hyn yw twf parhaus a mynych yr achosion cam-drin domestig yr adroddwyd amdanynt.

Mae'r **Grant Cymorth Tai** yn talu am gost 51 o unedau cymorth fel bo'r angen yr wythnos i Gorwel, i gynorthwyo gyda gwaith cefnogi ac atal cam-drin domestig

Oherwydd cynnydd mewn hyfforddiant megis **Gofyn a Gweithredu**, y disgwyl yw bod mwy o ddiodefwrwr yn cael eu hadnabod o fewn ein cymunedau ac, felly, yn cynyddu'r galw ar wasanaethau. Yn ogystal â hyn, mae cyflwyno **Rheolaeth a Gorfodaeth** fel trosedd yn 2015 a chyfreithiau amrywiol sydd wedi cychwyn yn seiliedig ar droseddau difrifol, megis cyfraith Jade, yn cynyddu proffil rhoi gwybod am gam-drin domestig.

Pa wahaniaeth wnaethon ni?

17.32% Cyfradd y bobl hŷn (65 oed neu hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth 65 oed neu hŷn ar 31 Mawrth (16.74% yn 2022/23)

10.55% Canran cyfeiriadau'r plant sy'n cael eu hailgyfeirio o fewn 12 mis (14.35% yn 2022/23)

Beth mae ein Pobl yn ei Ddweud?

"Dim ond canmoliaeth i weithwyr y Gwasanaeth Ailalluogi oedd gan [Mr a Mrs] ac roeddynt eisiau diolch iddyn nhw gan fod [defnyddiwr gwasanaeth] yn teimlo ei bod hi'n dod yn fwy hyderus bob dydd, ac mae hyn i'w briodoli i'r cymorth y mae'n ei gael gan y Gwasanaeth Ailalluogi."

"Hoffwn ddiolch i *** Gweithiwr Cymdeithasol (a phawb oedd ynghlwm) am eu gwaith caled ar y mater hwn. Roedd y Llys (a'r Gwarcheidwad) yn ganmoliaethus iawn o waith *** a dywedodd y Barnwr fod yr achos hwn er clod i'r Awdurdod Lleol oherwydd mae'n debyg mai hwn oedd y pecyn cymorth mwyaf cynhwysfawr a welodd erioed ac y dylid diolch i'r Awdurdod ac asiantaethau eraill oedd ynghlwm am weithio'n galed i ddod â'r cynllun hwn at ei gilydd."

Blaenoriaethau ar gyfer 2023/24

Parhau ar ein taith Oed Gyfeillgar, gyda datblygiad Cam 2 o brosiect Glanhwfa.

Moderneiddio ein Gwasanaethau Ieuenctid, gan weithio gyda'n partneriaid i sicrhau bod y gwasanaeth yn adlewyrchu gofynion y dyfodol.

Sut Rydym yn Gwneud yr hyn a Wnawn

A. Ein Gweithlu, a sut rydym yn Cefnogi eu Rolau Proffesiynol

Mae gan y Gwasanaethau Cymdeithasol gysylltiadau ardderchog ac maent yn gweithio'n agos iawn gyda'r Uned Datblygu Gweithlu sy'n rheoli grant **Rhaglen Datblygu Gweithlu Gofal Cymdeithasol Cymru** (y SCWWDP) i roi cyfleoedd Hyfforddi a Datblygu i'r Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Bartneriaeth Gofal Cymdeithasol ehangach ar Ynys Môn.

Caiff blaenoriaethau Cenedlaethol, Rhanbarthol a Lleol eu hystyried wrth gynllunio cyfleoedd datblygu ar gyfer y gweithlu a byddir yn achub ar bob cyfle i weithio mewn partneriaeth â'n Hawdurdodau Lleol cyfagos, y GIG ac Asiantaethau eraill er mwyn gwireddu'r cynllun. Mae'r meysydd blaenoriaeth allweddol a gefnogir wedi'u nodi yng **Nghylchlythyr Blynyddol Gofal Cymdeithasol Cymru**.

Nodir Meysydd Blaenoriaeth a Heriau/Llwyddiannau Allweddol isod:

- **Platform System Rheoli Dysgu (LMS) – Cronfa Ddysgu**
Mae'r defnydd o'r modiwlau E-Ddysgu, y broses Sgwrs Datblygu Blynyddol a system archebu ar-lein wedi parhau i gael ei hyrwyddo fel un o'r dulliau dysgu allweddol fel y dangosir gan y 622 o fodiwlau e-ddysgu (gofal cymdeithasol penodol) a gwblhawyd. At hyn, cwblhaodd ein Hadran 231 Sgwrs Datblygu Blynyddol drwy'r system.

Cwblhawyd ADC gan ein Hadran drwy'r system.

- **Lleoliadau Myfyrwyr a Chyfleoedd Hyfforddeion**
Rydym wedi parhau i weithio mewn partneriaeth agos â Phrifysgol Bangor i groesawu myfyrwyr MA Gwaith Cymdeithasol. Trefnwyd wyth lleoliad eleni o amrywiaeth o wasanaethau gan gynnwys y trydydd sector.

Rydym wedi parhau i gefnogi ein hyfforddeion MA Gweithiwr Cymdeithasol a hoffem longyfarch un o'r hyfforddeion a gymhwysodd yn yr haf ac a ddechreuodd yn ei rôl fel gweithiwr cymdeithasol newydd gymhwyso yn y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd. Rydym wedi penodi pum Gweithiwr Cymdeithasol newydd gymhwyso eleni ac yn eu cefnogi yn ystod eu Tair Blynedd Gyntaf o Ymarfer.

Mae saith aelod o staff wedi cwblhau Rhaglen Gadarnhau Gwaith Cymdeithasol Porth Agored yn llwyddiannus yn ystod 2023/24 ac mae wyth ymarferydd arall wedi cofrestru.

Hysbysebwyd rhagor o gyfleoedd datblygu i staff mewnol gwblhau'r rhaglen BA Gwaith Cymdeithasol drwy'r Brifysgol Agored. Bellach mae gennym saith aelod o staff wedi cofrestru ar y rhaglen BA Gwaith Cymdeithasol.

Mae'r ddau **hyfforddai Therapi Galwedigaethol** wedi llwyddo yn eu Lleoliadau ac wedi symud ymlaen i'w blwyddyn astudio nesaf. Maent yn parhau i weithio gyda'r Tîm Adnodd Cymunedol Oedolion gan ennill profiad gwerthfawr.

Rhaglen Camau i Ofal

Mae Camau at Ofal yn rhaglen lleoliad gwaith sydd ar gael i Fyfirwyr Iechyd a Gofal Cymdeithasol Lefel 2 a Lefel 3 yng Ngholeg Menai, Llangefni. Rhoddir cyfle i fyfirwyr wneud cais am y lleoliadau hyn fel pe baent yn gwneud cais am swydd wag ac mae'r ceisiadau hyn wedyn yn cael eu rhoi ar restr fer i roi profiad gwaith i'r ymgeisydd gorau. Mae hyn yn rhoi profiad realistig i'r myfyriwr wrth wneud cais am swyddi gwag a rhoddir adborth ar y cais a gyflwynwyd ganddynt. Yn ystod blwyddyn academaidd 2023/2024, roedd pedwar myfyriwr Lefel 2, pum myfyriwr Blwyddyn 1 Lefel 3 a thri myfyriwr Blwyddyn 2 Lefel 3 yn llwyddiannus yn eu cais a'u lleoliad.

- **Gofalwyr Maeth**

Trefnwyd rhaglen lawn o ddigwyddiadau hyfforddi, gyda thua 13 o gyrsiau wedi'u trefnu yn ogystal â nifer o sesiynau partneriaeth ar y cyd ag Awdurdod cyfagos. Parhau i weithio'n llwyddiannus iawn oedd mynediad hyblyg i hyfforddiant ac roedd modd cael at fodiwlau oedd wedi'u targedu'n benodol, gyda chyfanswm o 75 o fodiwlau'n cael eu neilltuo. Mae gofalwyr maeth hefyd wedi cael mynediad at blatfform e-ddysgu CSYM a gallant gael mynediad at fodiwlau e-ddysgu perthnasol. Cânt eu hannog i archebu lle ar gyfer hyfforddiant trwy ein system archebu ar-lein a adwaenir hefyd fel Hwb Dysgu Gofalwyr Maeth. Mae aelodau'r Tîm Maethu wedi cael mynediad at ddangosfwrdd rheolwyr, lle gallant weld pa gyrsiau y mae pob Gofalwr Maeth wedi'u cwblhau a phryd.

- **Cefnogaeth i Gofrestru**

Cynigiwyd yn llwyddiannus ar-lein sesiynau penodol i gefnogi staff gyda chofrestru yn ogystal â gwaith datblygu rhaglen gymorth Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan. Roedd y rhaglen yn cynnwys nifer o weithdai oedd yn ymdrin â chynnwys llyfrau gwaith (Gwerthoedd ac Egwyddorion;

Iechyd a Lles; Ymarfer Proffesiynol ac Iechyd a Diogelwch).

- **Cymwysterau Proffesiynol**

Yn rhan o strategaeth Cynllunio Gweithlu'r Awdurdod, mae staff wedi'u hannog a'u noddi i ymgymryd â chymwysterau ychwanegol.

Er mwyn sicrhau bod gennym ddigon o leoliadau i gynnig myfirwyr gwaith cymdeithasol, rydym wedi parhau i gefnogi gweithwyr cymdeithasol i ennill eu cymhwyster Addysgwr Ymarfer. Bu llawer o ddiddordeb ac, ar hyn o bryd, mae gennym naw gweithiwr cymdeithasol yn y broses o gwblhau'r cymhwyster.

Mae pedwar ymarferwr wedi cwblhau Rhaglen Datblygu'r Rheolwr Tîm yn llwyddiannus ac mae chwe ymarferydd arall wedi cofrestru ac mae disgwyl iddynt orffen y cwrs eleni.

Mae dau Ymarferydd wedi cofrestru gyda'r **Rhaglen Datblygu Rheolwyr Canol**.

Rydym yn parhau i gefnogi staff sy'n cyflawni rôl **Ymarferydd Gwasanaethau Cymdeithasol** i gwblhau Tystysgrif Addysg Uwch mewn Ymarfer Gofal Cymdeithasol (Cymru) drwy'r Brifysgol Agored. Cwblhaodd saith y Dystysgrif Addysg Uwch yn ystod 2023/24, mae saith yn parhau. Dechreuodd pedwar arall ar y cwrs yn ystod 2023.

Mae pedwar aelod o staff yn cwblhau cymwysterau **Cefnogi Ymddygiad yn Gadarnhaol**.

2 x Diploma BTEC Arwain Ymarfer mewn Cefnogi Ymddygiad yn Gadarnhaol

2 x Tystysgrif BTEC mewn Cefnogi Ymddygiad yn Gadarnhaol

Fframwaith Credydau a Chymwysterau

Yn rhan o'u cofrestriad a/neu i gefnogi strategaeth cynllunio gweithlu'r gwasanaeth:

- Mae 14 aelod o staff yn dilyn Iechyd a Gofal Cymdeithasol Lefel 2 ar hyn o bryd
- Mae chwech ar hyn o bryd yn dilyn Iechyd a Gofal Cymdeithasol Plant a Phobl Ifanc Lefel 3
- Deg yn dilyn Iechyd a Gofal Cymdeithasol Lefel 3 ar hyn o bryd
- Dau yn gwneud Paratoi ar gyfer Rheolaeth mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol Lefel 4 ar hyn o bryd
- Mae un yn dilyn Rheolaeth mewn Gofal Lefel 5 ar hyn o bryd
- Pump wedi cwblhau Iechyd a Gofal Cymdeithasol Lefel 3
- Un wedi cwblhau Paratoi ar gyfer Arweinyddiaeth Lefel 4

- **Diogelu**

Yn ogystal â'r ddarpariaeth arferol o sesiynau Diogelu Cyffredinol a gynigir i'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol (a fydd bellach yn Grwp B), mae ystod o gyrsiau arbenigol ychwanegol, hefyd, wedi'u hyrwyddo, megis Gofyn a Gweithredu, cam-drin ariannol – amddiffyn oedolion mewn perygl, Deddf Galluedd Meddyliol, Celcio a Chaethwasiaeth Fodern. Mae sesiynau wedi'u teilwra ar gyfer timau penodol, hefyd, wedi'u cyflwyno gan y Tîm Diogelu.

B. Ein Hadnoddau Ariannol a Sut rydym yn Cynllunio ar gyfer y Dyfodol

Fel mewn blynyddoedd blaenorol, rydym wedi wynebu pwysau ariannol sylweddol yn 2023/24, ond rydym wedi parhau i ddarparu gwasanaethau yn ystod y cyfnod anodd hwn.

Ar ddiwedd cyfnod y flwyddyn, adroddodd ein Gwasanaethau Plant a Theuluoedd orwariant o £1,399k ar y Gwasanaethau Plant, tra bod ein Gwasanaethau Oedolion wedi nodi tanwariant o £(519k).

Mae'r gwasanaeth Plant sy'n Derbyn Gofal wedi gorwario £1,713k. Mae hwn yn wasanaeth sy'n cael ei arwain gan alw ac wrth i ni barhau i ddatblygu ein darpariaeth Cartrefi Clyd bydd angen i ni bob amser gael mynediad at y ddarpariaeth fwy arbenigol. Mae cost wythnosol gyfartalog lleoliadau y tu allan i'r sir wedi cynyddu o £6,326.92 yn 2022-23 i £6,547.85 yn 2023-24.

Mae maes Cymorth i Deuluoedd wedi gorwario £132k, gyda £96k ohono yn ymwneud â 'Pan Fydda i'n Barod', darpariaeth lle mae person ifanc mewn gofal maeth yn aros gyda'u cyn ofalwr maeth y tu hwnt i 18 oed. Mae hwn yn wasanaeth statudol, sy'n cael ei arwain gan alw ac mae'r maes hwn wedi gweld cynnydd yn y galw yn ystod 2023-24.

Roedd tanwariant o £(265k) ar Reolaeth a Chymorth Gwasanaethau Oedolion ar ddiwedd y flwyddyn, mae hyn yn bennaf oherwydd swyddi gwag a chyfraniadau tuag at swyddi a ariennir gan grantiau amrywiol.

Mae Gofal Preswyl i Bobl Hŷn wedi tanwario £(191k) erbyn diwedd y flwyddyn, ac mae Gofal Nyrsio i Bobl Hŷn wedi gorwario £232k erbyn diwedd y flwyddyn.

Anabledd Corfforol – gorwariant o £501k ar ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn ar ôl gwneud cais am £(322k) o'r Grant Gweithlu Gofal Cymdeithasol o £(75k) o'r Gronfa Wrth Gefn Pwysau Gofal Cymdeithasol.

Anableddau Dysgu – gorwariant o £105k erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn ar ôl cymhwyso £(332k) o'r Grant Gweithlu Gofal Cymdeithasol o £(68.7k) o'r Gronfa Wrth Gefn Pwysau Gofal Cymdeithasol. Ac mae gofal preswyl sy'n gysylltiedig ag anableddau dysgu wedi gorwario £236k. Unwaith eto, mae hwn yn wasanaeth sy'n cael ei arwain gan alw ac mae'n bennaf yn lleoliadau cost uchel, nifer isel.

Gyda chwyddiant yn parhau i fod yn uwch na'r disgwyl, mae disgwyl y bydd y Cyflog Byw Gwirioneddol yn codi'n gynt na'r hyn a ragwelwyd yn y cynllun ariannol tymor canolig. Gallai hyn arwain at bwysau ariannol ychwanegol yn 2024/2025 a thu hwnt.

Gan edrych i'r dyfodol rydym yn gweithio gyda'n cydweithwyr Cyllid yn gweithio ar ragamcanu'r galw a'r costau dros y 10 mlynedd nesaf, er mwyn nodi'r galwadau tebygol a gollir a fydd ar yr awdurdod.

Rydym yn bwriadu cynnal ymarfer cyllidebau ar sail sero yn ystod 2024-25, gyda'r nod o gysoni'r cyllidebau cymaint â phosibl. Dylai hyn, ynghyd â chyllideb ychwanegol i fodloni lefel y galw, olygu bod y gwariant gwirioneddol yn cyd-fynd yn agosach â'r gyllideb wrth symud ymlaen.

Gwasanaethau	Cyllideb £	Gwirioneddol £	Gwahaniaeth £
GWASANAETHAU PLANT A THEULUOEDD	13,123	14,522	(1,399)
GWASANAETHAU OEDOLION			
• PÔBL HYN	12,001	12,303	302
• ANABLEDDAU CORFFOROL	2,683	3,185	502
• ANABLEDDAU DYSGU	8,781	8,886	105
• IECHYD MEDDWL	2,773	2,836	63
• GWASANAETHAU CYMORTH	1,627	1,362	(265)
• UNED DDARPARU (GOFAL MÔN/ GWASANAETHAU ERAILL)	7,728	6,502	(1,226)
CYFANSWM	35,593	35,704	(519)

C. Gweithio mewn Partneriaeth, ein Harweinyddiaeth Wleidyddol a Chorfforaethol, Gwaith Llywodraethu a'n Hatebolrwydd

Mae llywodraethu gwleidyddol o fewn y Cyngor wedi parhau i fod yn gadarn yn ystod y 12 mis diwethaf. Mae hi wedi bod yn gyfnod o gydgyrnhoi yn dilyn yr etholiadau lleol ym Mai 2022. Mae strwythur y pwyllgorau a phanelau wedi bod yn fodd i roi cefnogaeth glir a chyson i'r Gwasanaethau Oedolion a Phlant a Theuluoedd a chraffu penodol ar gynnydd.

Y Pwyllgor Gwaith yw'r corff gwneud penderfyniadau allweddol ac mae'n cynnwys yr Arweinydd, dau ddirprwy Arweinydd ac wyth Aelod Portffolio. Mae'r Arweinydd wedi mabwysiadu'r portffolio dros ddatblygu economaidd ac mae'n parhau i fod â golwg cyffredinol ar faterion trefniadol. Mae hi wedi dirprwyo'r Portffolio dros Wasanaethau Cymdeithasol (Plant ac Oedolion) i ddau aelod etholedig. Mae'r ddau yn goruchwyllo ein 'gwelliannau' yn wleidyddol a sut rydym wedi ymdrin â'r heriau o ymdrin â'r pwysau a nodwyd, yn rhan o'n rôl wrth ymdrin â phwysau costau byw a chynnydd yn y galw. Ceir tystiolaeth o'r effeithiolrwydd cynyddol hwn yn y modd y cafodd y rhai mwyaf bregus yn ein plith eu blaenoriaethu eto ar gyfer cymorth yn ystod y flwyddyn ariannol. Adlewyrchir hyn yn yr adroddiadau a dderbynnir gan Arolygiaeth Gofal Cymru yn flynyddol.

Mae'r **Panel o Aelodau Etholedig** a sefydlwyd ar ôl etholiadau Mai 2022 i graffu, herio a chefnogi'r Cynllun Datblygu Gwasanaeth i'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd, yn parhau â'i waith mewn modd hybrid a gwelwyd parhad yn safon gwaith y staff wrth iddynt ofalu am y rhai mwyaf bregus. Mae'r agenda sydd wedi'i hailsefydlu dros y deuddeg mis diwethaf ac sy'n gweithredu yn fwy o bell, yn goruchwyllo'r agenda gofal cymdeithasol i Blant ac Oedolion.

Daw aelodaeth y panel o bob rhan o'r grwpiau gwleidyddol ac mae'n parhau i roi'r cyfle i'r Aelodau ehangu eu gwybodaeth am y gwaith a wneir gan yr adran a'u dealltwriaeth ohono a, thrwy hynny, arwain at graffu gwell.

Mae'r **Panel Rhiantu Corfforaethol**, a gadeirir gan ein Prif Weithredwr a'n haelodau yn cynnwys Aelodau Etholedig, partneriaid a chydweithwyr eraill, ac mae ganddo'r cyfrifoldeb a rennir ar draws y Cyngor i sicrhau bod plant a phobl ifanc yn ein gofal, neu sy'n gadael gofal, yn cael cymorth i ffynnu; 'ein plant ni' ydyn nhw. Yn ystod y flwyddyn, mae'r Panel wedi bod yn adolygu ei Strategaeth Rhiantu Corfforaethol 2023-28 a bydd hon yn cael ei chyhoeddi yn ystod yr haf.

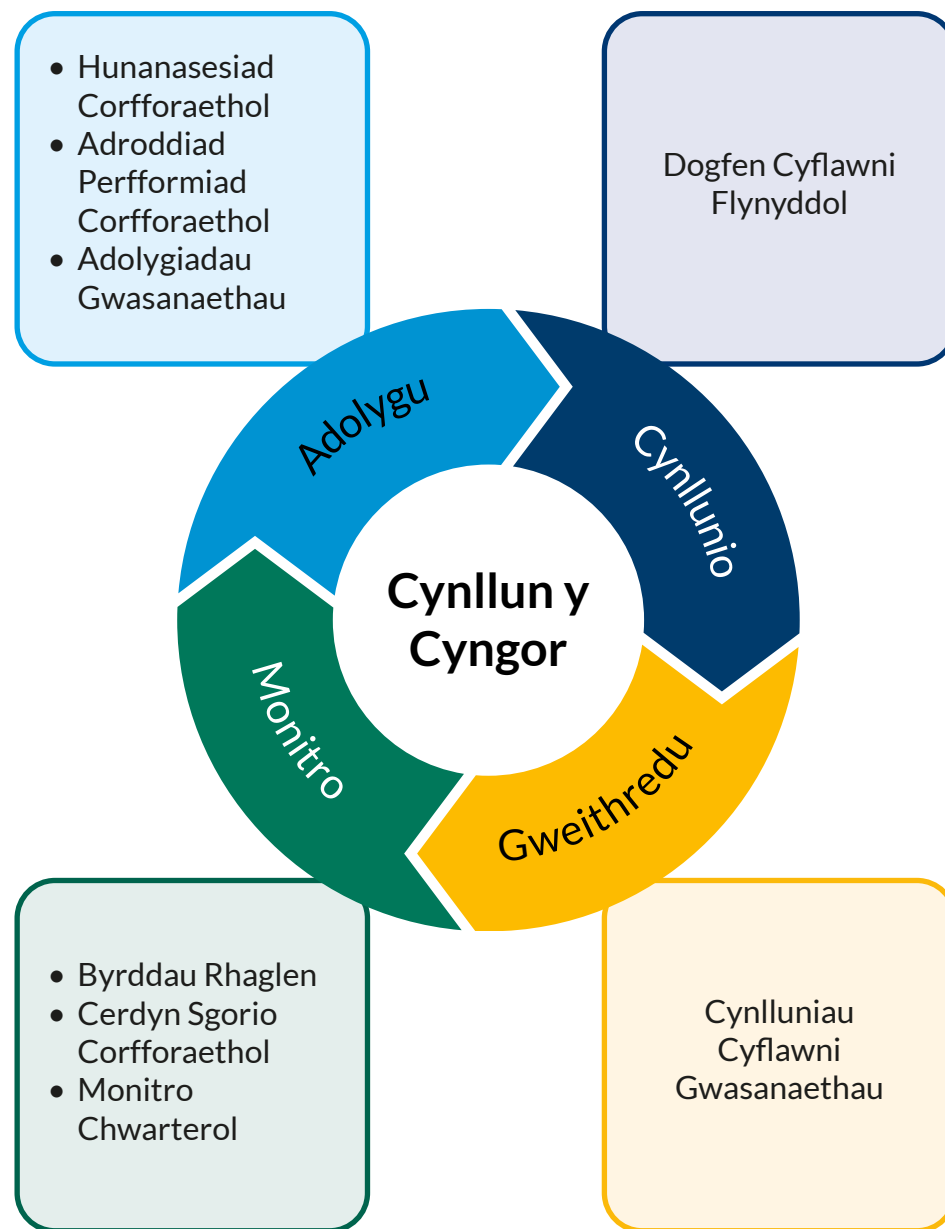
Rydym wedi trefnu chwe **Sesiwn a Sgwrs Arweinyddol** ar gyfer 2024-25, yn lle'r ymweliadau Laming blaenorol, (tri Gwasanaeth Plant a Theuluoedd a thri Gwasanaeth Oedolion), fydd yn fodd i'n haelodau etholedig ddeall mwy ar ein gwaith a chael gwell cipolwg arno fel bod ganddynt well gwybodaeth i wneud penderfyniadau.

Mae Gwasanaethau Cymdeithasol Ynys Môn wedi ymrwmo i weithio mewn partneriaeth yn lleol, isranbarthol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae hyn wedi'i gydnabod yn gryfder mewn adroddiadau arolygu allanol diweddar yn y gorffennol ac mae'n parhau i fod yn faes i ni adeiladu arno. Mae Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a Gwasanaethau Oedolion yn parhau i fod yn rhan weithredol o agendâu Cymru Gyfan a Gogledd Cymru er mwyn gwella'r modd y darperir gwasanaethau cymdeithasol trwy ddull cydweithredol.

Fel sydd wedi digwydd dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, mae **trefniadau llywodraethu** yn parhau i fod yn eu lle trwy Gydwethredfa Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol Gogledd Cymru (yr NWSSIC) a'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Gellir tystio ymhellach i'r ethos partneriaeth hwn wrth i Wasanaethau Cymdeithasol y Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr gydweithio, a hynny drwy'r Bwrdd Cyflawni Integredig. Pwrpas y Bwrdd Cyflawni Integredig yn dal i fod yw sicrhau bod anghenion iechyd a gofal pobl Ynys Môn yn cael eu gwasanaethu'n well trwy integreiddio gwasanaethau iechyd a gwasanaethau awdurdodau lleol yn well.

Mae **Fframwaith Cynllunio Corfforaethol a Rheoli Perfformiad y Cyngor** wedi'i ymgorffori yn ei drefniadau llywodraethu blynyddol. Mae'r fframwaith hwn wedi'i fabwysiadu i sicrhau bod meddylfryd o welliant parhaus wedi'i wreiddio yng ngwaith gwasanaethau'r Cyngor a bod disgwyliadau **Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021** ddiweddar yn cael eu bodloni. Mae, hefyd, yn helpu i fonitro materion a allai godi cyn y ceir tanberfformiad a fyddai'n cael effaith ar y gwasanaethau a ddarperir i'n cymunedau. Mae perfformiad yn erbyn dangosyddion cenedlaethol a lleol wedi parhau i fod yn dda yn ystod y flwyddyn ac mae hyn yn rhoi sicrwydd bod ein model gweithredu'n berthnasol ac yn gyfredol.

Er bod hyn yn adlewyrchiad cadarnhaol o safon y gwasanaeth a roddir gan y Gwasanaethau Oedolion a'r Gwasanaeth Plant a Theuluoedd yn ystod 2023/24, byddwn yn parhau i adolygu a blaenoriaethu'n lleol y Dangosyddion Perfformiad Allweddol mwyaf perthnasol, yn seiliedig ar Gyfarwyddyd Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cymru, er mwyn sicrhau bod data'r Dangosyddion Perfformiad Allweddol ar gael yn hawdd. O wneud hyn, bydd modd dadansoddi'r perfformiad yn amserol drwy'r fframwaith a wreiddiwyd, yn ystod 2024/25.

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Cyngor Sir Ynys Môn
cyngormon
cyngormon
cyngormon

Gwasanaethau Cymdeithasol
Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

Dilynwch Ni

 [Dechrau'n Deg](#)

 [Gofal Plant a Chwarae Môn](#)

 [Ysgolion Iach](#)

 [Cyn Ysgol](#)

ynysmon.llyw.cymru
anglesey.gov.wales